

преса, по даденъ знакъ, нададе оглушителни викове противъ България, като използва нѣкаква анкета, напечатана на френски езикъ въ три тома, която бѣха извършили сѣрбитѣ въ окупиранитѣ земи презъ войната. Всичко, провѣрено и непровѣрено, което изнасяше сръбската анкета, бѣ предадено и коментирано отъ подкупенитѣ вестници. Не може да се отрече, че то ни вредѣше твърде много. А въ сѣщото време затворената въ „Мадридския замѣкъ“ българска делегация бѣ въ невѣзможностъ да опровергае онова, което се пишеше противъ насъ и да изнесе истината.

За честъ на Американската делегация трѣбва още да се каже, че тя се застъпи и за други наши искания; тя се обяви противъ настояванията на Пашичъ, да се отстъпятъ нашитѣ западни покрайнини на Сърбия по стратегически причини; тя се застъпваше за една поправка на границата въ Добруджа, като настояваше южна Добруджа да се върне на България.

*

Българската делегация, лишена отъ всѣкаква друга възможностъ да защити българската кауза, поиска да даде нѣкои освѣтления на самата конференция. Съ редица мемоари тя изнесе и защити българското гледище по въпроситѣ, които се разискваха въ него време предъ конференцията. На 1. августъ тя изнесе данни за положението въ западна Тракия, кждето населението въ него моментъ се състоеше отъ 140,000 души българи, 120,000 българи-мохамедани (помаци), турци 197,000, гърци 70,000 души заедно съ куцовласитѣ и българитѣ-патриаршисти. Съ другъ единъ мемоаръ отъ 12. септемврий българската делегация поиска да се направи плебисцитъ въ всички области, които Турция бѣ отстъпила, по Лондонския договоръ отъ 1913. год., на балканскитѣ съюзници. Въ мемоара, между другото, се казваше: „Настоящиятъ исторически моментъ е най-пригоденъ, за да се опредѣлятъ, подъ покровителството на конференцията за мира по единъ ясенъ и безсѣмненъ начинъ, волята и стремжитѣ на населенията, чиято сѣдба се решава сега“.

Но работитѣ започнаха да се развиватъ не добре за насъ. Отъ Вашингтонъ започнаха да идатъ обезпокоителни известия. Американскитѣ сенатъ се обяви решително противъ Версайлския договоръ и противъ Обществото на народитѣ. Заговори се за отзоваването на американската делегация. Примѣсиха се остритѣ спорове за Великия океанъ и за отстъпването на Шантунгския полуостровъ на Япония.

Акцията на американската делегация започна видимо да от-